

Výroční zpráva je zpracována podle článku 3 odst. 6
statutu Centra informačních a knihovnických služeb VŠE

Zprávu schválil Akademický senát VŠE dne 30. 9. 2019

Shrnutí výroční zprávy o činnosti Centra informačních a knihovnických služeb za rok 2018

Předkládá	doc. Ing. Ludmila Štěrbová, CSc. prorektorka pro strategii
Vypracoval	Ing. Václav Šubrta ředitel Centra informačních a knihovnických služeb VŠE

Hlavní závěry:

1. CIKS poskytuje informační a knihovnické služby jako specializovaná veřejná knihovna pro oblast ekonomických a společenských věd a zajišťuje veškerou agendu s tím související. Pro uživatele z VŠE i pro odbornou veřejnost nabízí své služby ve dvou knihovnách (ústřední knihovna na Žitkově, Studijní knihovna Jižní Město) a metodicky řídí další části knihovní sítě VŠE (příruční knihovny fakult, kateder a dalších součástí VŠE). Všem oprávněným uživatelům zpřístupňuje tištěné i elektronické tematicky relevantní informační zdroje včetně speciálních sbírek.
2. V oblasti informačního vzdělávání realizuje CIKS řadu seminářů. Semináře jsou buď integrované do výuky jednotlivých předmětů, nebo volně přístupné všem zájemcům. Na semináře navazují možnosti konzultací a poskytování referenčních služeb.
3. CIKS spolupracuje na národní i mezinárodní úrovni s odbornými knihovnami a profesními skupinami, zejména v oblastech akvizice informačních zdrojů a informačního vzdělávání. Je zapojen do projektů a aktivit vysokoškolských knihoven.

Navržená opatření:

1. Pokračovat v poskytování veřejných informačních a knihovnických služeb, posílit PR knihovny.
 2. Zvýšit zapojení knihovny do bakalářských a diplomových seminářů na všech fakultách VŠE, posílit spolupráci s fakultami.
 3. Řešit problematiku skladových prostor, uskladnění a dostupnosti fondu v podmínkách odpovídajících příslušné ČSN.
 4. Pokračovat v národní i mezinárodní spolupráci, přebírat dobrou praxi z ostatních knihoven.
-

Zpráva:

1. Úvod

Centrum informačních a knihovnických služeb (CIKS) je další součástí VŠE ve smyslu čl. 16 Statutu VŠE. Není právnickou osobou a jeho působnost, pravomoc a odpovědnost jsou stanoveny samostatným statutem, který byl Akademickým senátem VŠE schválen dne 11. prosince 2017 a nabyl účinnosti dne 1. ledna 2018.

CIKS je součástí národního systému knihoven jako specializovaná knihovna pro oblast ekonomických a společenských věd. Ve smyslu § 13 zákona č. 257/2001 Sb. o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb v platném znění (knihovní zákon) vykonává činnosti definované tímto zákonem. CIKS poskytuje veřejné informační a knihovnické služby podle příslušných ustanovení knihovního zákona (§ 4 a § 14) a v souladu s interními předpisy VŠE, přičemž zajišťuje především informační zabezpečení vzdělávací, vědecké a rozvojové činnosti VŠE v rozsahu daném profilem studijních oborů, specializací a vědeckovýzkumných programů VŠE. Zároveň je od roku 1995 jakožto pokračovatel Ústřední ekonomické knihovny na národní úrovni pracovištěm zajišťujícím knihovnické a informační služby pro oblasti ekonomie a společenských věd.

CIKS je mj. pro Českou republiku depozitní knihovnou OECD, Světové banky, Evropské banky pro obnovu a rozvoj a jedním ze šesti Evropských dokumentačních středisek, tj. získává v rámci příslušných smluv do fondu publikace těchto institucí.

Na evropské úrovni CIKS spolupracuje s významnými ekonomickými knihovnami v rámci European Business School Librarians' Group (EBSLG), je členem tohoto sdružení od r. 1995.

Pravidla poskytování služeb jednotlivým skupinám uživatelů stanovuje v souladu s knihovním zákonem Knihovní řád. Knihovní síť VŠE tvoří veřejně přístupné Centrum informačních a knihovnických služeb VŠE v Praze (ústřední knihovna na Žižkově a Studijní knihovna Jižní Město) a Knihovna Fakulty managementu v Jindřichově Hradci, které poskytují veřejné knihovnické a informační služby, a příruční knihovny umístěné na pracovištích VŠE.

2. Průběh činnosti a výsledky aktivit v uplynulém roce

Hlavní činností CIKS je zajišťování knihovnických a informačních služeb pro uživatele z VŠE a odbornou veřejnost. V knihovně bylo v roce 2018 registrováno celkem 8 424 uživatelů, kteří uskutečnili v knihovnách na Žižkově a Jižním Městě celkem téměř 40 tisíc výpůjček. Výrazně se zvýšilo využití studoven: studovnu na Žižkově v roce 2018 navštívilo celkem 83 119 uživatelů, což znamená nárůst o více než 30 procent ve srovnání s rokem 2017. V rámci meziknihovnických výpůjčních služeb bylo pro 53 institucí vyřízeno celkem 272 požadavků; MVS je využívána všemi typy knihoven vzhledem k profilu fondu a faktu, že CIKS je mezi knihovnami v ČR garantem pro oblast ekonomických věd. Bohužel ne vždy je možné požadavky MVS kladně vyřídit, řada publikací je umístěna v katedrových knihovnách a pro potřeby MVS nejsou poskytnuty.

CIKS zajišťuje pro pražské fakulty VŠE centrální nakup periodik a neperiodických publikací a navazující služby. Fondy VŠE zahrnují zhruba 403 tisíc svazků neperiodických publikací i vázaných periodik. Část fondů CIKS je přístupná ve volném výběru ve studovnách, většina je umístěna ve skladech CIKS na Žižkově, Jižním Městě a Točné. Část v knihovním systému zatím nezpracovaného fondu je od jara 2015 dočasně provizorně uskladněna v náhradních prostorách z důvodu rekonstrukce sklepa ve Staré budově VŠE, tato část fondu je pro výpůjčky nedostupná. Knihovní

fondy pořízené z prostředků fakult a dalších útvarů VŠE jsou umístěny na jednotlivých pracovištích.

Fond je průběžně doplňován v souladu se zaměřením CIKS, informační zdroje získávané nákupem, výměnou nebo darem jsou posuzovány již na vstupu z hlediska vhodnosti a kvality. Do fondu byly také zakoupeny některé tituly formou Demand Driven Acquisition v databázích ProQuest E-book Central v rámci projektu POROST. Součástí fondu jsou i publikace získávané v rámci role CIKS jako depozitní knihovny OECD, ILO, EBRD a dalších.

Pro celou VŠE zajišťuje CIKS také přístup do oborově relevantních elektronických informačních zdrojů. V roce 2018 bylo v CIKS evidováno celkem 30 elektronických informačních zdrojů, přehled je k dispozici na <https://knihovna.vse.cz/zdroje/>. Všechny zdroje, u kterých je to licenčně možné, jsou zpřístupněné i mimo síť VŠE prostřednictvím proxy serveru. Informační zdroje jsou průběžně vyhodnocovány jak ohledně využití, tak z obsahového hlediska. Od roku 2018 jsou konsorciální nákupy elektronických informačních zdrojů zajišťovány prostřednictvím národního licenčního centra CzechELib; ředitel CIKS je členem odborné rady CzechELib pro oblasti ekonomie a právo.

CIKS je velmi aktivní v oblasti informačního vzdělávání. Přednášky a semináře CIKS jsou integrovány do výuky některých povinných předmětů, nejčastěji bakalářských nebo diplomových seminářů. V kombinaci s volně přístupnými semináři vypisovanými knihovnou a navazujícími konzultačními službami tak CIKS poskytuje studentům i vyučujícím potřebné zázemí v oblasti informační gramotnosti včetně velmi žádaných konzultací (např. citace). Celkem se seminářů CIKS v roce 2018 zúčastnilo 1 561 účastníků.

Z dalších projektů CIKS patří mezi významné také digitalizace sbírky Zlatý fond českého ekonomického myšlení. Tato sbírka, zaměřená na díla mající vztah k historickému vývoji českého ekonomického myšlení do roku 1950, je v CIKS vytvářena již od roku 2000 a zpřístupňuje často jedinečné tituly z fondu CIKS. Koncepční záměr vytvořit tuto sbírku je realizován postupně prostřednictvím několika projektů. Jejich výstupem bylo ke konci roku 2018 celkem 1065 dokumentů, dostupných v Digitální knihovně VŠE.

Jako součást propagace této významné sbírky byla v listopadu 2018 v prostorách studovny na Žižkově instalována výstava věnovaná osobě Tomáše Bati. Autorkou a kurátorkou výstavy je PhDr. J. Maroszová, Ph.D., pracovnice CIKS. Tato výstava je první ze série výstav v knihovně, jejichž cílem je upozornit na zajímavé osobnosti z české ekonomické historie a potažmo na relevantní knižní fond, který je v CIKS dostupný mj. ve sbírce „Zlatý fond českého ekonomického myšlení“.

Po celý rok 2018 probíhala v knihovně znalostní soutěž k „Roku kulturního dědictví“, který byl vyhlášen Evropskou komisí. Soutěž byla organizována pod hlavičkou Evropského dokumentačního střediska, které je součástí Knihovny VŠE.

Zaměstnanci CIKS spravují po technické stránce kompletní www prezentaci školy, která prošla v letech 2017 a 2018 celkovým redesignem. Nové webové stránky byly spuštěny v září 2018. V rámci projektu redesignu byly všechny šablony používané pro prezentaci VŠE v systému WordPress zcela přepracovány. Hlavní webové stránky VŠE na adrese <https://www.vse.cz/> byly z proprietárního redakčního systému vyvinutého v CIKS převedeny do standardní šablony na redakčním systému WordPress, stejně tak stránky knihovny, které byly také provozovány na proprietárním redakčním systému. Do systému WordPress byly nově implementovány také mnohé funkcionality, které byly dříve provozovány mimo tento systém.

Součástí projektu bylo i vytvoření nového kalendáře akcí a definice nových způsobů zobrazování akcí na webech VŠE; akce jsou nově centralizovány do jednoho systému a na jednotlivých webech se zobrazují podmnožiny dat z tohoto systému. Vyhledávání na webech VŠE bylo převedeno do

technologie SOLR, umožňující vyhledávání napříč weby VŠE s případným akcentováním konkrétního místa vyhledávání (např. vyhledávání provedené z webu konkrétní katedry zobrazí s vyšší relevancí výsledky z webu katedry a zároveň výsledky z dalších webů VŠE).

3. Výhled na další období (udržitelnost a rozvoj)

V dalším období bude CIKS nadále poskytovat veřejné informační a knihovnické služby v souladu se svým posláním a zpřístupňovat tištěné i elektronické informační zdroje odpovídající odbornému zaměření knihovny a VŠE a spolupracovat na národní i mezinárodní úrovni s dalšími knihovnami s cílem sdílení dobré praxe. V rámci možností bude usilovat o větší zapojení seminářů CIKS do výuky povinných i volitelných předmětů s cílem pokrýt klíčové metodické kurzy na všech stupních studia alespoň minimálním blokem zahrnujícím efektivní vyhledávání informačních zdrojů a prevenci plagiátorství. V roce 2019 budou také vyhodnoceny dosavadní zkušenosti s webovou prezentací po redesignu, především s ohledem na klíčové cílové skupiny webu.